

ROLE V PROJEKTU

metodický list

1

Anotace

Tato hodina nabízí žákům zažít projekt v malém. Vyzkoušejí si různé role, které budou v projektu potřeba. Budou přemýšlet, jaké znalosti a dovednosti ve skupině chybí. Hodina je vhodná zejména pro podporu týmové spolupráce a plánování.

Vzdělávací cíle

- Žáci pojmenují jednotlivé části projektu, včetně výstupu.
- Žáci pojmenují činnosti / pracovní role, které jsou potřeba k úspěšnému dokončení projektu.
- Žáci specifikují znalosti a dovednosti potřebné pro projekt, které skupině chybějí.
- Žáci pojmenují činnosti / pracovní role, které mohou a chtějí vykonávat v projektu.
- Žáci vytvoří základní organizační schéma projektového týmu.
- Žáci dokážou vlastními slovy popsat, proč se chtějí projektu zúčastnit.

Cílová skupina

Žáci 8. a 9. tříd ZŠ

Kompetence

Schopnost učit se, sociální dovednosti, schopnost práce s digitálními technologiemi, organizace a plánování, učební autonomie

Pomůcky

Kartičky, flipchart / tabule, klobouk nebo neprůhledný sáček, projektor a počítač, kamery / mobilní telefony umožňující nahrávat video dle počtu skupin. K dispozici kolega pro telefonát.

Časová dotace

Minimálně 1x 90 minut, vhodnější 3x 45 minut v rámci jednoho bloku.

Lze ale také rozložit na samostatné hodiny.

Postup

Uvedeme, že cílem dnešní hodiny je zamyslet se hlouběji nad činnostmi, které budou v projektu potřeba. Na konci hodiny se skupina může dohodnout, kdo bude které práce v týmu vykonávat a kdo si vezme na starosti koordinaci jednotlivých typů činností. Případně to může být obsahem dalších schůzek.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

vypravej.pametnaroda.cz

paměť
národa

ROLE V PROJEKTU

metodický list

2

V rámci evokace se můžeme žáků zeptat, zda si ještě pamatují povolání, kterému se chtěli věnovat třeba jako předškoláci. A zda si dokážou představit, zda by jim tehdejší snové povolání mohlo být k užitku v našem projektu. Poté můžeme formou brainstormingu nechat skupinu vymyslet několik dalších povolání/činností, které by se hodily pro projekt.

V rámci uvědomění postupujeme takto:

1. Náhodně rozdáme kartičky s rolemi skupinkám dvou až tří žáků, případně jednotlivcům. (Žáci např. tahají kartičky naslepo z klobouku).

Filmař a technik

Tazatel

Organizátor

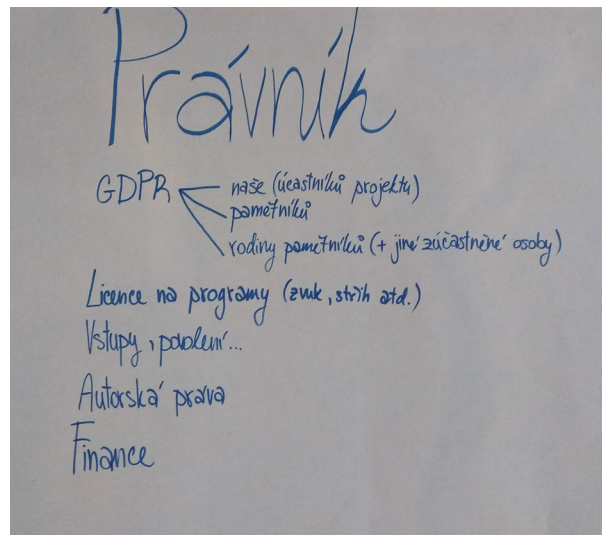
Kreativec

Právník

Rešeršista

Případně doplníme o další, které padly v evokační fázi.

2. Necháme každou skupinku/jednotlivce představit vylosovanou kartičku a popsat, čím tato role může přispět ke zdatu projektu. Ostatní necháme doplňovat. Popis činností zapisujeme na tabuli nebo na flipchart.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

vypravej.pametnaroda.cz

3. Po prezentaci všech kartiček se skupiny zeptáme, zda jsou ještě nějaké činnosti, které jsou potřeba a na které jsme zapomněli. Výstupy zapisujeme opět na tabuli či flipchart. Pokud se objeví nové role, vytvoříme pro ně samostatné kartičky a necháme volně k dispozici na stole.
4. Poté necháme žáky, aby si vylosovanou kartičku buď ponechali, nebo vyměnili se spolužákem za jinou. Mohou také směnit za kartičky, které jsme nově nadepsali a nechali na stole. Kartiček vyrobíme víc. Nevadí, když ve skupině bude několik kameramanů nebo rešeršistů. Až bude každý víceméně spokojený se svou kartou, představíme projekt pro tuto hodinu.

„Dostali jsme zprávu, že ve Šluknově žije pamětník (* 1933), který prý má zajímavé historky ze svého života. Prý je na tom zdravotně špatně, a jestli bychom ho nechtěli natočit. S okolím moc nekomunikuje, ale prý můžeme zkusit zavolat sestru v domově důchodců na tel.: XXX XXX XXX (telefon kolegy ze školy).“

Úkol: kontaktujte staniční sestru a pokuste se domluvit schůzku. Natočte rozhovor s pamětníkem (max. 2 minuty). Zjistěte co nejvíce o jeho příběhu (příbězích). Nezapomeňte také na etické standardy a právní normy. Vypracujte souhlas, který vám umožní s nahrávkou dále pracovat.

Vymyslete, jakým způsobem byste chtěli výstup z projektu prezentovat. Popište na max. 1 stranu. Tento popis v určený čas přilepte na tabuli.

5. Vytvořte dvě až tři skupinky. Dbejte na to, aby byly vyvážené. Pokud to žáci zvládnou, můžete je vyzvat, ať vytvoří skupinky tak, aby v nich byly dostatečně zastoupeny znalosti a dovednosti. Vyvarujte se tak např. skupinek, kde bude pět nadšenců do filmování, ale nikdo, kdo se nebojí zavolat na cizí telefonní číslo. Zeptáme se skupinek, kolik času bude podle nich na tuto aktivitu potřeba. Snažte se dojít ke lhůtě, která je přijatelná pro žáky, ale zároveň akceptovatelná v rámci rozvrhu a je zároveň v mírném časovém presu. Na tabuli napište cílový čas, do kdy musí žáci na tabuli připnout své výstupy. Vždy záleží na disponibilním čase, velikosti skupinek a vyspělosti žáků. Jako minimum doporučujeme 30 minut.

Nechte žáky samostatně pracovat a sledujte zejména schopnost vzájemně komunikovat a posouvat se směrem k cíli. Je ve skupině nějaký tahoun? Je ve skupině někdo, kdo zůstává spíše stranou? Je ve skupině výjimečné know-how? (Např. práce s filmem, animací, kreativci, historické znalosti...) Dělejte si o všem poznámky. Pomůže vám to při plánování dalších hodin.

Jeden z učitelů bude hrát staniční sestru na telefonu (ideálně skutečně na telefonu v jiné místnosti), jeden bude hrát pamětníka (www.pametnaroda.cz/cs/belohoubek-rudolf-20080926-0). Další případně bude hrát nevrlého úředníka (bude-li potřeba). Žáci budou mít k dispozici kameru a počítač s připojením na internet.

Při hraní rolí (staniční sestra, pamětník) se snažte být nepřístupní, nevrlí /např. staniční sestra nechce umožnit spojení s pamětníkem s odůvodněním na lékařské tajemství, nechce rušit pacienta, nemá čas atd.). Pamětník odbíhá od otázek, je nesoustředěný, odpovídá jednoslovně či naopak příliš obsáhle, ale nemluví hned napoprvé o stěžejních zážitcích svého života. Na konci ale umožněte každému týmu získat odpověď na otázky. Všimněte si, jak žáci uvozují rozhovor, kladou otázky, pracují s kamerou, gestikulují atd. – použijete v reflexi. Žáci rozhovor s pamětníkem skutečně nahrávají (na kameru, mobilní telefon), nahrávku je tak později možné použít při reflexi.

Čekejte do skončení časového limitu, který je napsán na tabuli. Pokud žáci potřebují více času a můžete si to dovolit, čas navíc žákům poskytněte.

6. Tým prezentuje záměr svého výstupu, tj. co zjistil o pamětníkovi a jakou formou by chtěl prezentovat jeho příběh (typicky video, komiks, píseň, plakát...). Pokud je čas, můžete promítnout také videa, která žáci natočili.

Reflexe

- Jak se žákům pracovalo? Vyhovovaly jim jejich role v týmu? Jakou další roli by případně potřebovali? Co bylo obtížné? Překvapivé? Podařilo se jim dosáhnout výstupu ve stanovém čase? Pokud ne, proč?
- Poskytněte žákům zpětnou vazbu k tomu, co jste viděli (jak pokládali otázky, jak reagovali na nepřístupnost staniční sestry, jak pracovali s mimikou, gestikulací). Snažte se co nejvíce popisovat činnosti a to, co jste viděli, nikoliv žáky. Zabráňte tak tomu, že někomu bude už na začátku přisouzena týmem role, kterou vlastně nechce („No ty jsi prostě rozená komunikátorka, ty to musíš dělat“), případně někdo se bude bát vykonávat činnosti, které mu zatím nešly.
- Pokud je vhodná atmosféra a skupina dobře spolupracuje, můžete se zeptat, zda by si někdo chtěl vzít danou oblast práce na starost jako koordinátor. Dokážou si žáci do příště rozmyslet organizační strukturu týmů?
- Na závěr můžete pustit tento krátký film: www.youtube.com/watch?v=g-vy8ZN180I&t=6s, který vznikl na základě životních osudů Rudolfa Bělohoubka, případně ukázat komiks v publikaci Ještě jsme ve válce (www.jestejsmevevalce.cz).